

SECTION: INTERNATIONAL RELATIONS

DOI 10.70286/ISU-05.11.2025.001

УКРАЇНА НА СВІТОВОМУ РИНКУ ПРОМИСЛОВОЇ ПРОДУКЦІЇ

Леонтська Альона Євгеніївна

здобувач вищої освіти

Туніцька Юлія Миколаївна

кандидат економічних наук, доцент

Кафедра міжнародного менеджменту

Державний торговельно-економічний університет

м. Київ, Україна

Україна традиційно позиціонується на світовому ринку як важливий, але сировинно-орієнтований постачальник промислової продукції. Історично значну частку експорту складали товари низької та середньої доданої вартості, передусім, у секторах важкої промисловості. Глобальні тенденції, що характеризуються прискореною цифровізацією та переходом до сталої економіки, визначили нові вимоги до всіх учасників ринку.

У цьому контексті промисловість України, маючи значний потенціал (розвинену металургійну, машинобудівну, хімічну та харчову галузі) та унікальне географічне положення, прагне не лише відновити свої позиції після зовнішніх потрясінь, а й інтегруватися в ці глобальні виробничо-збутові ланцюги. Аналіз сучасного стану, ключових переваг, перешкод та перспектив української промисловості на тлі світових трендів є актуальним завданням для розробки ефективної стратегії її стійкого розвитку та зміцнення ролі на міжнародній арені.

Згідно з рейтингом країн світу по частці галузі промисловості від ВВП, частка промисловості, що включає видобування, виробництво, будівництво та енергетику у ВВП України у 2023 році становила 19,09%, а у 2024 році – 19,03%. Відбулося незначне зменшення частки промисловості у ВВП з 19,09% у 2023 році до 19,03% у 2024 році. Різниця складає лише 0,06% відсоткового пункту. Це може свідчити про відносну стабілізацію обсягів промислового виробництва, трохи швидше зростання інших секторів економіки (послуг, сільського господарства) порівняно з промисловістю, що призвело до невеликого «розмивання» її частки та продовження впливу війни, який непропорційно вражає саме промислові та інфраструктурні об'єкти (видобування, виробництво, енергетика, будівництво), що компенсується частковим відновленням [2].

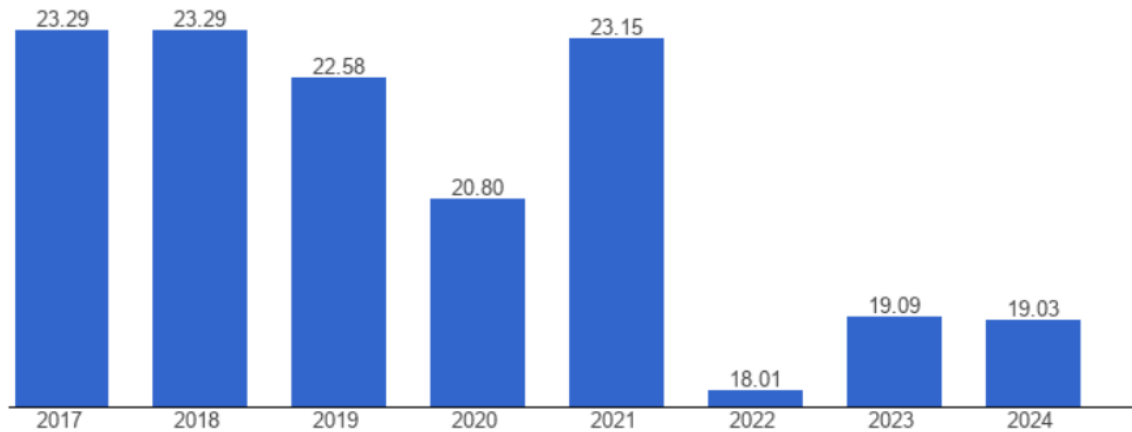

Рис. 1 Динаміка частки промисловості (видобування, виробництво, будівництво, енергетика) у ВВП України у 2017–2024 роках (у %)

Аналізуючи динаміку частки промисловості у ВВП України за 2017–2024 роки, можна зробити висновок, що частка промислових секторів у структурі ВВП є нестабільною і схильною до зниження у довгостроковій перспективі, з різким падінням, спричиненим військовою агресією.

Дані рейтингу країн по частці галузі промисловості в експорті підтверджують сировинну залежність української економіки. Незважаючи на те, що Україна посідає 58-ме місце за загальним обсягом промислового виробництва, її позиція у світовій торгівлі, з точки зору якості експорту, є вкрай низькою.

За часткою промисловості в експорті Україна займає 101-ше місце у світовому рейтингу, при цьому фактична частка промислової продукції (переробної галузі) в загальному експорті становить лише 30% (дані за 2024 рік). Для порівняння, країни-лідери у цьому рейтингу, які мають високоіндустріалізовану та експортоорієнтовану економіку. Наприклад, Китай та Ірландія демонструють частку промисловості в експорті на рівні 91%, а Чехія – 90% [3].

Переважає більшість українського експорту (близько 70%) припадає на сировинні товари (зерно, руда, первинна металургійна продукція). Низький рівень переробки та доданої вартості на світових ринках робить експортну виручку України вразливою до коливань світових цін на сировину.

Традиційними «китами» української промисловості є металургія, видобування та АПК. Вони залишаються важливими, але їхній вплив скорочується. Натомість, ключовим драйвером сьогодення та каталізатором індустріального відновлення стає оборонно-промисловий комплекс (ОПК), який активно нарощує обсяги виробництва, відповідаючи на геополітичні виклики.

Розвиток оборонно-промислового комплексу (ОПК) є стратегічною необхідністю та унікальною можливістю економічного зростання та міжнародної конкурентоспроможності України [4, с.22].

Подальший розвиток промисловості України на світовому ринку вимагає кардинальної зміни моделі. Щоб відповідати світовим прогнозам про

цифровізацію та автоматизацію, Україні необхідно залучати інвестиції у модернізацію, щоб перейти від «старих» індустрій до «розумного» виробництва. Це єдиний шлях підвищити частку промисловості в експорті з 30% до конкурентоспроможного рівня.

Глобальний попит на екологічні та сталі товари означає, що українська промисловість має швидко адаптувати свої виробничі процеси, що вимагає великих витрат на модернізацію, але відкриває доступ до нових, більш платоспроможних ринків.

Тож, поточна позиція України на світовому ринку — це позиція середнього виробника з низькою структурною та експортною конкурентоспроможністю. Успіх майбутнього відновлення буде залежати від здатності держави та бізнесу перетворити вимушену концентрацію на ОПК на каталізатор нової, високотехнологічної та експортоорієнтованої моделі індустріалізації, подолавши при цьому критичну сировинну залежність.

Список використаних джерел

1. Global goods trade on track for gradual recovery despite lingering downside risks. 2024. URL: https://www.wto.org/english/news_e/news24_e/stat_10oct24_e.htm
2. Ukraine: Share of industry. The Global Economy. 2024. URL: https://www.theglobaleconomy.com/Ukraine/share_of_industry/ (дата звернення: 15.10.2025).
3. World Bank Group. Manufactures exports. URL: <https://data.worldbank.org/indicator/TX.VAL.MANF.ZS.UN> (дата звернення: 15.10.2025).
4. Боліла С. Ю. Розвиток оборонно-промислового комплексу на підставі інноваційних технологій як драйвер економіки України в умовах війни та повоєнного відновлення. Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка. 2025. №22. С. 22-33.